

**INATSIARTUT
OMBUDSMANDIATA
UKIUMOORTUMIK
NALUNAARUTAA
1998**

uuserineqarsimanersut pisortamit sukkulluunniit ilisimaneqarnissaat allattuisussaataitanerup qulakkeertarpa. Taamaalilluni allattuisussaataitanerup eqqortumik ator neqarneratigut oqartussat sulisullu nutaat sulias sap sunik ima qarnera imaaliannaq takusinnaasassavaat.

K kommuni allakkamini 26. februar 1998-imeersuni nangilluni ima allappoq:

"Pilersaarusiame ilaatigut takuneqarsinnaavoq akiitsoqartut aaqqiissutinik tamakkiisunik sapinngisamik aaqqiissuteqarfiginiarneqartassasut, taamaalillutik akiitsullit kommunimut akiligassaminnik akiliinngitsoortartut akiligassanut ingerlaavartunut aamma matusissutissanik akissarsiat ilaannik unerartitsiffiqeqartarsinnaaqqullugit.

Akiliisitsiniartarfik isumaqarpoq akiitsullit amerlanersaasa akissarsiaminnit ilanngaanneqartarnissartik piumanerusaraat, isumaqatigiissuteqarnikkut K kommunip karsianut toqqaannartumik namminneq akiliisarnissaminnut taarsiullugu."

Tassunga oqaatigaara, aamma takuuk akissarsiat ilaannik unerartitsisarneq pillugu siuliini oqaaseqaatigisakka, kommuni akissarsiat ilaannik imaaliannaq unerartitsisinnaanngimmat. Pinngitsaaliissutaanngitsumik isumaqatigissutit eqqarsaatigalugit siuliini ... oqaatigineqartut innersuussutigineqarput.

Isumaga malillugu ingerlatsinermi ileqqorissaarnissap aamma kinguneraa suliami illua tungiusup qanoq kissaateqassaneranik ilimagisaanaat tunngavigalugit ingerlatsiviup suliami aalajangiisinnaannginnera.

K kommunip allakkani 26. februar 1998-imeersut naggaserlugit ima allappoq:

"Isumaqatigiissutit pillugit oqaaseqaatinik skærmimi allattoqarajuttarpoq, tasami skærmimi suliasarpasut akiliisitsiniartarfimmi suliarineqartut aqunneqarnerannut ator neqartarmat. Skærmimi allakkia pingaaruteqarunnaaraangata piarneqartarput."

Matumani matuma oqaatiginissaanut pissutissaqarsoraara oqaaseqaatit pineqartut suliani ingerlatsinernik/iliiuseqarnernik kinguneqarsimappata, imaluunniit paasissutissat pingaaruteqartut pineqarpata, oqartussa q allattuisussaataitanerup malitsigisaanik tamakkuninnga allattuisimasariaqaraluartoq."

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani K kommuni qinnutigalugit saqqummiussannut akissuteqarsimanngilaq.

64 - 2 Pisortat ilanngaassisinnaatitaanerat.

Ombudsmandip Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Pisorta qarfik isornartorsiortariaqarsora inatsisitigut tunngavissaqarnani Sulisoqarnermut Pisorta qarfik pisassarisat akornanni ataqatigiissitsinissaq pillugu piumasaqaatit naammassineqarsimanngitsut ilanngaasseqqusimammagu.

Tamatumunnga peqatigitillugu Sulisoqarnermut Pisorta qarfik isornartorsiorneqarpoq inatsisitigut tunngavissaqarani aningaasanik sulinnigiffeqarner siutissanik ator feqartitamut tunniussiumasimangimmat. (J.nr. 11.32.10.0./53-96)

A 1994-imi septembarip aallaqqaataani napparsimmavimmi ... nakorsaatitortinneqartunut immikkoortortaarfimmi ... allatsitut atorfinitsinneqarpoq.

Allakkani 29. maj 1995-imeersuni Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Pisorta qarfiup napparsimmavimmi ... napparsimmavimmut pisorta atitat qinnuigai akissarsiatigut annaasanut taartisisitsinikkut A 1995-imi junip 5-anit julip 6-nut atukkiiunneqassasoq, piffissami taaneqartumi K kommunimi siunnersortitut sulissalluni.

...napparsimmavik, Sulisoqarnermut immikkoortortaarfik, Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup allakkiami 31. maj 1995-imeersumi nalunaaruteqarpoq ...napparsimmaviup siunnersuutigigaa A piffissami K kommunimi ... siunnersortitut suliffigisassamini akissarsiaqartitaanani sulinngikkallartinneqassasoq.

Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Pisorta qarfiup naatsorsuuseriffia check-imik 9.994,88 kruuninik annertussusilinnik aningaasartalimmik A-mut tigusassanngortitsivoq 1995-imi junip 5-anit julip 6-nut ullormusiassanut matussutissanik.

Allakkani 3. juni 1995-imeersuni Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Pisorta qarfiup Sulisoqarnermut Pisorta qarfik qinnuigaa A piffissami qulaani taaneqartumi K kommunimi siunnersortitut atorfinitseqqullugu. Pisorta qarfiup aammattaaq qinnutigaa A akissaateqarfimmi 21-mi suliartoqqeriaannarnersiutitut tapisiamik qaammammut 1500-nik ilalimmik atorfinitsinneqarnermut naleqquttumik akissarsiaqartinneqassasoq.

Sulisoqarnermut Pisorta qarfik allakkani 12. juni 1995-imeersuni A akissarsiaqarani 1995-imi junip 5-anit julip 6-nut sulinngikkallarnissaanik nalunaarfigaa. Tamanna ilutigalugu Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup A nalunaarfigaa piffissami taannaasumi K kommunimi siunnersortitut atorfinitsinneqartoq, atorfinitsinermi atugassarititanik qulaani taatsiarneqartumik atugassaqartinneqarluni.

Matuma kingorna A-p K kommunimi atorfik 5. juni 1995-imi atorfigilerpaa.

A-p Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Pisorta qarfiup 14. juni 1995-imi telefaxerutimini ilisimatitsissutigaa K kommunimi pissusiusut suliniutinik siunnersortitut atorfinitsinneqarsimanerminit allarlunnarnik pisariaqartitsisut. Taamaattumik taarsiullugu siunnersuutigaa atorfeqartinneqarnermi sinnera atortussanik ilisimaligassanillu katersuinermut atorummallugu. Atortussat pissarsiarisani kingusinnerusukkut ajornartorsiutit kattussamik aaqqiissuteqarfiginiarneqarnissaannut atorusussimavai.

Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Pisorta qarfik A-p saaffiginnissutaanut akissutitut telefaxerummi 16. juni 1995-imeersumi allappoq siunnersortitut sulineranut ilaasoq tassarpiaasoq suliniutinik allanik siunnersuuteqarnissaa. Pisorta qarfiup ilanngullugu oqaatigaa K kommu-

nimi pissutsit A-p ilimagisimasaanit allaanerugaluarpataluunniit, pisortaqarfik nangilluni isumaqartoq illoqarfimmi suliaassanik aaqqiissutissarsisinaasaanik arlalinnik suliaasaqartoq, taamaammatt pisortaqarfiup naatsorsuutigaa piffissami isumaqatigiissutigineqarsimasumi K kommunimiiginassasoq. Tamanna peqatigalugu pisortaqarfiup ilisimatitsissutigaa atorfeqartitaanini taamaattissagaluarpagu pisortaqarfiup ullormusiat tunniunneqareersimasut ilanngaassissutigiumaarai.

A 16. juni 1995-imi telefaxerummini ilisimatitsivoq aallarnissaminik aalajangernini aalajangiusimaannarini.

Pisortaqarfimmit suliffiup iluani atugassatut allakkiamut 4. juli 1995-imeersumit erserpoq A-p 20. juni 1995-imi K kommuni qimassimagaa.

Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfiup allakkani 20. juli 1995-imeersuni A ilisimatippaa piffissaq atorfeqartinneqarfigisani tamakkerlugu akissarsiaassanik ullormusianillu a conto-mik tunineqarsimasoq. Taamaattumik pisortaqarfiup ilisimatitsissuteqqaquaa piffissamut isumaqatigiissutigisaminik eqquutitsinngiffigisaminut ullormusiat akissarsiaassallu tunniunneqarsimasut qanoq iliorluni utertinniarnarai.

A-p ... napparsimmavimmi nakorsaaitortunut immikkoortortaqarfimmi allatsitut aallaqqaammut atorfimminit 14. august 1995-imi soraarniuteqarpoq.

... napparsimmavimmi suliffiup iluani atugassatut allakkiami 6. september 1995-imeersumi Sulisoqarnermut Pisortaqarfik A-p soraarniarnanik ilisimatippaa. Tamanna ilutigalugu napparsimmaviup A-p sulinngiffeqarnissaminut skemaa nassiuppaa.

A-p soraarumalluni nalunaarutaa Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup 25. september 1995-imi inuanut uppersarpaa. A-p sulinngiffeqarnerisutissai pillugit Sulisoqarnermut Pisortaqarfik imatut allappoq:

“...

Akissarsialeriffiup sulinngiffeqarnerisutissat naatsorsornerinik ... napparsimmavimmit tigusaqareernerme kingorna sulinngiffeqarnerisutissat 1994-imi katersorimasatit, soraaravillu akiliutigineqarsimanngitsut naatsorsorlugillu akileraarusissavai. Aammattaaq sulinngiffeqarnerisutissat ukiumi katersiffiusumi matumani katersorimasatit naatsorsorneqarlutillu akileraaruserneqassapput.

Tamatuma kingorna ilanngaattissat ilanngaatigereerlugit naatsorsukkat sulinngiffeqarnerisutissallu katersukkat akissarsiat allagartaannit inaarutaasumit, sulisitsisumut nutaamut sulinngiffeqarsinnaatitaanermullu katersuiffiusumut uppersaatitut atorneqarsinnaasumit erserumaarput.

Matuma kingorna ukioq manna 1996-imilu sulisitsisoq nutaaq sulisitsisoralugu sulinngiffeqarnissami sulinngiffeqarnissamullu ... napparsimmavimmi katersorneqarsimasumut akissarsianit ilanngaanneqarnissaq nalunaarutigineqartussaavoq. Taava taarsiullugu sulisitsisunnit nutaamit sulinngiffeqarnissat pillugu nalunaarut Akissarsialeriffimmut nassiunneqartussaavoq, tamatumalu kingorna sulinngiffeqarnerisutissat tiguneqartussanngortinneqarumaarlutik.”

Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfik Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmut allakkiami 12. oktober 1995-imeersumi pisortaqarfiup A-p akissarsiaanit pisassai nassuiaateqarfigai. Peqqinnissa-

mut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfiup nangilluni imaattut oqaatigai:

“... ”

Eqqartorneqartuq kingorna maanngaanniit qinnuigineqarsimavoq utertitsinissaq siunertaralugu DSMF-imut saaffiginnissuteqaqqullugu. Naak nammineerluni ornigussimagaluartoq sulii isumaqatigiissuteqartoqarsimanani luunniit utertitsilluni akilersuineramik aallartitsisoqarsimangilaq, taamaammatt DSMF’p sulinnigiffeqarnerisutit ilaannik ilanngaassinissaq qinnutigisariaqarsimavaa.

Tassani pineqarput akissarsiassanik annaarilluni tunniussineq ullunut 16-inut ulloq ataaseq 510,18(4)-inik akissarsiaqaatigalugu (8.162,94 kruuninik) akissarsinermut naleqquttoq taamatullu ullormusiassanik annaarilluni tunniussineq ullunut 16-inut ulloq ataaseq 312,34-nik ullormusiaqaatigalugu (4.997,44 kruuninik) ullormusiaqarnermut naleqquttoq.

Eqqartorneqartup ...-mi allatsitut atorfimmit 31.8.95-imi tunuarneranut atassuteqartumik sulinnigiffeqarnerisutissaanik tunniussinissap utaqqimaarnissaa pillugu akissarsialeriffik oqarasuaatikkut paasissutissineqarsimavoq”

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup A-mut allakkani 30. oktober 1995-imeersuni utertitsilluni akiliinissamik piunasaqaat nassuiaateqarfigaa. Sulisoqarnermut Pisortaqarfik allapportaaq:

“... ”

Akissarsiassat annaarilluni tunniunneqarsimasut taamaalillutik utertillugit akilernerqartussaammata matumuuna qinnuigineqarputit ullumi ullormit ullut 14-it qaangiutsinnagit B akissarsialeriffimmittoq atassuteqarfigeqqullugu akilersuinnissamik aaqiissuteqarnissap isumaqatigiissutiginnissaa imaluunniit sulinnigiffeqarnerisutissaat pisassavit ilaannik ilanngaassisoqarsinnaanissaanik isumaqatigiissuteqarnissaq siunertaralugu.

Taamatuttaaq qinnuigineqarputit Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfik atassuteqarfigeqqullugu ullormusiat annaarlugit tunniunneqarsimasut utertillugit akilernissaat siunertaralugu.”

Allakkani assinganik ullulikkani Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfik A-mut allakkat imarisaannik tusarlerpaa. Pisortaqarfiup oqaatigaattaaq:

“... ilisimatitsissutigineqassaaq sulinnigiffeqarnerisutissat ilaannik ilanngaassineq ingerlaannartumik pisinnaangimmat, takuuk ferierneq feriernerisuteqarnerlu pillugit inatsimmi § 23, imm. 1,”

Allakkani 8. november 1995-imeersuni A-p akissarsiami ilaannik utertitsissusaanini Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfimmut naammagittaalliutigaa. A-p oqaatigaa nammineq isummani malillugu allaganngorlugu isumaqatigiissut unioqqutissimangikkini.

A-p atorfinitsitaanera pillugu suliamut allakkiami 21. december 1995-imeersumi Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfik ilaatigut imaattunik eqikkaavoq:

“... ”

...A-p-mut aallarnera isumaqatigiissummik unioqqutitsineramik nassataqarpoq. A-p isumaqatigiissummik unioqqutitsinerata Sulisoqarnermut Pisortaqarfik allaganngorlugu isumaqatigiissutissiaq isumaqatigiissutigineqarsimasoq naapertorlugu pi-

sortaqarfiup pisussaaffigisaanik piumasaminik iliorsinnaalersippaa. Matuma kingunerisaanik Sulisoqarnermut Pisortaqarfik piffissamut 21. juni 1995-imit 6. juli 1995-imit akissarsiassap tunniunneqarsimasup utertinneqarnissaanik piumasaqarsinnaavoq.

...

Inassutigineqassaaq Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup piffissamut 21. juni 1995-imit 6. juli 1995-imit akissarsiap A-mut tunniunneqarsimasup utertinneqarnissaanik piumasaqarnini aalajangiusimaannassagaa.”

Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfiup A-mut allakkamini 4. januar 1996-imeersuni nalunaarpoq utertitsilluni akilinnissamik piumasaqarneq pisortaqarfiup aalajangiusimaannaraa.

Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfik utertitsilluni akileeqqusineq pillugu A-mik ataatsimeeqateqarpoq. A-p tungaanut, ataatsimiinnermi allattukkat malillugit tamatuma kingorna Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmik utertitsilluni akilersuinissamut aaqqiissuteqarnissaq siunertaralugu atassuteqarfiginnikkumasumut, piumasaqaat pisortaqarfiup aammaarluni aalajangiusimaannarpaa.

A-p 8. februar 1996-imi uannut naammagittaalliuutigaa Sulisoqarnermut Pisortaqarfik nammineq isummani naapertorlugu akissarsiassanik piumasaqarneq pissutigalugu sulinngiffeqarnerisiutissami ... napparsimmavimmi atorfeqarsimanerminit pisunik ilanngaassisimasoq.

Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfik oqaaseqaatimini 17. april 1996-imeersumi suliap ingerlasimanera nassuiaateqarfigaa imaattullu oqaatigalugit:

“...

Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfik isumaqarpoq A-p ...-mut 20. juni 1995-imi aallarnerata isumaqatigiisummik unioqqutitsineq assigiinnaraa, tassami allaganngorlugu isumaqatigiisummi K kommunimit atorfimmi suliffiusussatut taaneqarsimmata.

Kingorna A Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfimmit qinnuigineqarsimavoq Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfimmut saaffiginnissuteqaqqullugu ullormusiat atorfininnermi tunniunneqarsimasut utertillugit akilersornissaannik isumaqatigiisuteqarsinnaaqqullugu. Naak A aggersimagaluartoq utertitsinissamik isumaqatigiisuteqarnissaq Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu iluatsitsiffiusimanngilaq, tamatumalu kingorna Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfik - oqartussaasutut aaqqiissuteqartartutut - Sulisoqarnermut Pisortaqarfik kajumissaartariaqarsimavaa A-p ... -napparsimmaviani, Nakorsaaitortinneqartunut Immikkoortortaqarfimmi, allatsitut atorfimminit tunuarnerminut atasumik sulinngiffeqarnerisiutissaasa ilaannik ilanngaasseqqullugu.

...”

Oqaaseqaammi 22. april 1996-imeersumi Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup suliap uannut nassuiaateqarfigaa. Sulisoqarnermut Pisortaqarfik ima oqaaseqarpoq:

“...

Matumuuna nalunaarutigineqassaaq A-p sulinngiffeqarnerisutissaasa ilaannik ilanngaassisoqarsimanngimmat, taakkulu suli Akissarsialeriffimmi uninngatinneqarallarmata, kisiannili akissarsisussatut allanneqarsimanerani akissarsiassanik anaarlugit tunineqarnermut nikingassut noorlumit minnerusoq allassimavoq, soorlu taanna aamma ilaatigut allakkatsinnit 30. oktober 1995-imeersumit ersersoq. ...

Soorlu A-mut allakkanit qulaani taaneqartunit ersersoq Akissarsialeriffimmik atassuteqarfiginneqqullugu qinnuigineqarsimavoq aningaasat akilersornissaannik isumaqatigiissuteqarnissaq imaluunniit sulinngiffeqarnerisutisiassaasa ilaannik ilanngaassisoqarsinnaanissaa siunertaralugu.

Taamaakkaluartoq A nammineerluni Akissarsialeriffimmut saaffiginnissimanngilaq, ilisimatitsissutigineqartulli malillugit oqarasuaatikkut arlaleriarluni Akissarsialeriffimmut saaffiginnittarsimalluni sulinngiffeqarnerisutissani tigujuumallugit, tamannali itigartitsissutigineqartarsimavoq, akissarsiassaanimi nikingassut aningaasanik noorlumit minnerusunik suli takutitsimmat, akilersuinermillu aaqqiissuteqarnissamut soqutiginninnermik suli takutitsinani.

Tamanna pillugu nalunaarutigineqassaaq sulinngiffeqarnerisutissat tunniuteqqunissaannut tamatumunnga atasunik qassiinik aalajangersagaqarmat, tamannami imatut pisarmat, sulisitsisoq nutaaq sulinngiffeqarnissaq pilugu Akissarsialeriffimmut nalunaaruteqartarluni imaluunniit uppersarsarneqartarluni, sulinngiffeqarnerisutissanik tigusassanngortitsilinnginnermi isumaginninnikkut ikiuutinik pisartagaqartoqanngitsoq.

Ilisimatitsissutigineqartut malillugit A januari 1996-imili ... napparsimmavimmi oqalutsitut akunnermusialittut sulisorineqalersimavoq, qaqugulu sulinngiffeqarnissaanik nalunaarummik Akissarsialeriffik nassiussivigineqarpat sulinngiffeqarnerisutissai tigusassanngortinneqarsinnaapput, kisiannili akilersuinissaq pillugu aaqqisutissamik isumaqatiginninnissaa Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup soorunalimi suli soqutigaa.”

A oqarasuaatikkut 19. juli 1996-imi sulisuma ilaannut ilisimatitsissuteqarsimavoq sulinngiffeqarnerisutissat ulloq taanna imminerminut tunniunneqarumaartut.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfik suliame pineqartumi Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfiup aamma Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup akornanni pisinnaatitaanerup agguagaaneranut tapertamik nassuiaateqaqquneqarsimavoq. Aammattaaq Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup sulinngiffeqarnerisutissat ilaannik unerartitsinissamik aalajangerneranut inatsisitigut tunngaviummut Sulisoqarnermut Pisortaqarfik nassuiaateqaqquneqarsimavoq.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfik allakkani 27. november 1996-imeersuni tapertamik oqaaseqaammik saqqummiussivoq. Sulisoqarnermut Pisortaqarfik imaattunik oqaaseqarpoq:

“ ...

Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfiup aamma Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup akornanni pisinnaatitaanerup agguagaanera pillugu Sulisoqarnermut Pisortaqarfik erseqqissumik isumaqarpoq Sulisoqarnermut Pisortaqarfik pisortatut atorfinitsitsisartutut isumaqatigiissutit, malittarisassat il.il. sulisunut, Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup oqartussaanerata ataaniittunut atuuttut tamarfik malinneqarnerisa nakkutiginnissaannut pisinnaatitaalluni.

Taamaattumik Sulisoqarnermut Pisortaqarfik isumaqarportaaq Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfiup - ferierneq feriernersiuteqarnerlu pillugit inatsisip § 23-anut innersuussilluni - A-p sulinngiffeqarnerisiutissaasa ilaannik ilanngaassisoqarnissaanik qinnuiginninnerata itigartitsissutigineratigut suliap aalajangiiviginissaanut pisinnaatitaasimalluni.”

7. januar 1997-imi Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmut ilaatigut imaattunik allagaqarpunga:

“... ”

Siusinnerusukkut allakkannut nangissutitut kalerriunneqassaaq Ombudsmandi, allamik tusagaqartoqanngippat, suliamik naliliinermi tunngavilersuutigittariaqaraa pisortaqarfiit oqartussaasut ataasiakkaat tassaasut suliani, inatsisit najoqqutaralugit atorfinitsitsinertut pissusilinni, aalajangiinnissamut pisinnaatitaasut, Sulisoqarnermullu Pisortaqarfik pisortaqarfiit oqartussaasut aalajangiinerinik taamaallaat sullissisussaasoq, taamaattorli Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup isumaqatigiissutinik, malittarisassanik allanillu atuuttunik sulisunut tunngassuteqartunik malinninnissaq nakkutigissagaa.”

Sulisoqarnermut Pisortaqarfik allakkani 7. januar 1997-imeersuni ilaatigut imaattunik oqaaseqarpoq:

“... ”

Allakkatsinnut [allakkat 27. november 1996-imeersut] siuliini taaneqartunut nangissutitut nalunaarutigineqassaaq unerartitsineq kukkusumik tunngaveqarluni pismaasoq, taamaammatt tunniussineq 19. juli 1996-imi pisimavoq.

“... ”

Oqarasuaatikkut 21. januar 1997-imi apeqqutilliissuteqarnikkut Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmit sulisuma ilaannut ilisimatitsissutigineqarsimavoq “unitsitsineq kukkusumik tunngaveqarnerarlugu allakkani 7. januar 1997-imeersuni ilisimatitsissuteqarneq kukkunerusoq, tassanimi kukkusoqavissimanera pineqarmat”. Apeqqutilliissuteqarnikkut Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup paasinerluisoqarsimanerarpaa.

Tamanna tunuliaqutaralugu imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

“1. Sulinngiffeqarnerisiutissat ilaannik ilanngaassineq - pisinnaatitaanermik paasinarsisitsineq.

Tunngavilersuutigittariaqarpara pisortaqarfiit oqartussaasut ataasiakkaat, suliami matumani tassaalluni Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfik, suliani atorfinitsitsinermut inatsiseqartitsinermut tunngasuni aalajangiinermut pisinnaatitaammata. Tunngavilersuutigittariqarparattaaq Sulisoqarnermut Pisortaqarfik oqartussaaffittut, pisortaqarfiit oqartussaasut aalajangiinerinik sullissisutut taamaallaat isigineqartariaqartoq, taamaattorli imatut Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup isumaqatigiissutit, malittarisassat allallu atuuttut, sulisunut tunngassuteqartut, malinneqarnissat nakkutigissagaa.

2. Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfiup ilanngaassisoqarnissaanik aalajangernera.

2.a. Ilanngaassinermut piumasarisat nalinginnaasut:

Ilanngaassinermut malittarisassat nalinginnaasut malitsigaat inatsisit naapertorlugit ilanngaassisoqarsinnaaqqullugu piumasarisat qassiit naammassineqarsimanissaat. Pisassarisat akiligassanngorsimasussaap-put, nalimmatseruminartuullutik, taamaaqatigiillutillu inatsisit naaper- torlugit atortuutinneqassallutik. Pisoqarnerit ilaanni aammattaaq pium- sarineqartarpoq pisassarisaq, ilanngaassinissamut atorumasaq, na- lorninarpallaassanngitsoq. Matuma saniatigut malittarisassat nalingin- naasut malitsigaat pisassarisat atorunnaaqqullugit ilanngaassinermut nalunaarummik illua tungerisamut tunniussisoqassasoq.

Taamaaqatigiissusermik piumasarisaq naammassineqarsinnaaqqul- lugu piumasarineqarpoq tassani pineqartut piumasarisat, tassani il- lua tungeriit tassaallutik pisassarisanut siullernut akiitsulik pisassari- sallu aappaannut akiligassaqarfik. Pisassarisat akornanni taamaaqati- giissuseq ilanngaassinissaq nalunaarutigineqassagaangat nalinginnaa- sumik piusussaavoq.

Ilanngaassinermut piumasarisat nalinginnaasut saniatigut sulinngiffe- qarnerisutissani ilanngaassiumasoqaraangat piumasarianik suli anne- rusunik piumasaqartoqartarpoq.

2.b. Sulinngiffeqarnerisutissat ilaannik ilanngaassineq:

Sulinngiffeqarnerup tungaa ferierneq feriernerisuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 22-mi, 25. oktober 1990-imeersumi malitta- risassinneqarpoq. Inatsisartut inatsisaata kapitaliisa 6-nni § 23 aalaja- ngersakkamik imaattumik imaqarpoq:

“Isumaqatigiissut sunaluunniit, feriernersiassanik atorunnaarsitsiffiusoq, ator- sinnaanngilaq.

Imm. 2. Feriernersiassanik allanut nuutitsinermik isumaqatigiissut sunaluunniit atorsinnaanngilaq, taamaaqataaannillu piumasarineqartoq eqqartuussivikkut maler- sorneqartussanngortitaasinnaani.”

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatini, Inatsisartut 1990-imi Ukiaanerani ataatsimiinneranni saqqummiunneqartuni, aalajangersak- kamut taassumunnga atatinneqartunik nassuiaateqanngilaq.

Kisiannili siunnersuummut oqaaseqaatini nalinginnaasuni ima allas- simasoqarpoq:

“Siunnersuummi tunngavigineqarput Danmarkimi, Savalimmiuni Islandimilu fe- riernermut inatsisit atuuttut, aammalu feriernermut inatsisiliornermut tunngasumik suleqatigiissitat Kalaallit Nunaanni feriernermut inatsisissamut missilinnutit marlus- suit, kiisalu Danmarkimi feriernermut inatsisit atuuttut pillugit aalajangersakkanut isumaliutersuutinullu ataasiakkaanut tunngasut naliliiffigalugit.

Feriernermut inatsisiliornermi pissutsinut tunngatillugu, nunat ilaat qangaanit periuseqarput tamanna inatsisit aqqutigalugit iluarsaattarlugu, nunanili allani ta- matumani aamma Kalaallit Nunaanni feriertarnermut tunngasut sulineramik inuutis- sarsuteqartut aammalu sulisitsisut isumaqatiginninniarsinnaatitaasut akornanni isumaqatigiissutitigut maannamut iluarsineqartarlutik. Taamaattoq feriersinnaati- taaneq pisinnaatitaaffittut pingaaruteqaqimmat inatsisitigut iluarsaanneqartaria- qartinneqarpoq, peqataanik minnerpaamik pisinnaatitaaffiit isumannaariffigalu- git“.

Sulinngiffeqarnerisiaqartussaataaernerup inatsisinik tunngaveqarluni malersorneqarnissamut illersorneqarnissaa pillugu inatsisissatut siunnersuummi § 23, imm. 2-p atuuffissaa pillugu apeqqummut Inatsisartut erseqqinnerusumik aalajangiisimangimmata naatsorsuutigisariaqarpara Inatsisartut siunertarisimaagaat Inatsisartut inatsisissaata akuersissutigineqarnerani inatsisitigut pissutsip, sulinngiffeqarnerisiutissanik piumasaqarluni inatsisinik tunngaveqarluni malersorneqarnissap inerteqqutaanissaa pillugu qallunaat feriernerumut inatsisaanni aalajangersagaq aqqutigalugu ersersinneqarsimasup, Danmarkimi atuuttup malinnissaa. Qallunaat maleruaqqusaata pingaarnerusutigut Inatsisartut inatsisaanni § 23, imm. 2 assigaa.

Namminersornerullutik Oqartussat malittarisassanik, sulinngiffeqarnerisiutissani pinngitsaaliinikkut naammassinninnissanik pinngitsoortisisunik, aalajangersaanissamut pisinnaatitaanerat pillugu Inatsisit Atortinneqarnerannut ministereqarfik, Kalaallit Nunaanni Naalagaaffiup sinniisaa Statsministereqarfillu aqqutigalugit, 7. april 1997-imi oqaaseqateqaqqusimavara.

Inatsisit Atortinneqarnerannut ministereqarfimmit oqaaseqaat imaattoq 20. oktober 1997-imi tigusimavara:

“... ”

Feriernersiuteqarneq feriernerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 23, imm. 2, malillugu sulinngiffeqarnerisiutissanik piumasat inatsisinik tunngaveqarluni akiliisitsiniutigineqarsinnaanngillat.

Eqqartuussisarneq Kalaallit Nunaanni namminersornerulernissamik aaqqiissuteqarneq malillugu naalagaaffiup piginnaatitaaffigigaluarpaguluunniit Inatsisit Atortinneqarnerannut ministereqarfiup isumaa malillugu akornutissaqaanngilaq taamatut iliorluni - akissarsiallip sulinngiffeqarnermut tunngasumik pinngitsoorani pi-sassaanik atortussatigut iluarsiiviginninnerup malitsigisaanik (tassa imaappoq taamatuma ilaatut) - Inatsisartut inatsisaatigut aalajangersarneqarpat sulinngiffeqarnerisiutissanik piumasat akiliisitsiniarnermi il.il. arsaarinninnermut illersorneqasasut.

“... ”

Inatsisartut inatsisaata akuersissutigineqarnerani ferierneq pillugu inatsit Danmarkimi atuuttoq tassaavoq inatsit nr. 273, 1970-imeersoq kingusinnerusukkut allannguutitalik.

Qallunaat inatsisaanni maleruaqqusamut, Inatsisartut inatsisaanni § 23, imm. 2-mut assingusumi, siunnersuummut oqaaseqaatigisat Folke-tingstidende-mit 1969-1970-imi saqqummersumit, tillæg A, sp. 751-imit erserput, imatullu oqaasertaqarlutik:

“Siunnersuut ferierneq pillugu inatsimmi atuuttumi § 7, imm. 2-mut assinguvoq, taamaattorli feriernerumut tapiutit ilaatinneqarlutik.

Tamanna pegatigalugu ilaatinneqarpoq sulinngiffeqarnerisiutissanut katersanut uppernarsaatinik allamut tunniussinissaq pillugu isumaqatigiissutit atortussaannginnerat pillugu aalajangersagaq, taamatuttaarlu soorlu uppernarsaatit taamaattut inatsisinik tunngaveqarluni akiliisitsiniutaasinnaanngitsut”.

Suliffeqarnersiutissanut katersanut uppernarsaatissat eqqartorneqartut taakkua atuagarsornermi ulluinnarnilu atorneqarnerminni sulinnigiffeqarnersiutissanik sunilluunniit piumasagaatitut paasineqartarput.

Isumaqartoqarpoq "inatsisinik tunngaveqarluni akiliisinneqannginnissamik" piumasagarnernik oqaatigineqartunik illersuineq naammassisitsisinnaatitaanermut nalinginnaasumut, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi aamma akiliisinnaajunaarneq pillugu inatsimmi nassaassasumut, illersuinertut paasisariaqartoq, aammattaaq matumani takuuk Nunatta Eqqartuussiviata eqqartuussutaa 17. maj 1994-imeersoq.

Karnov'ip inatsisinik katersaani, atuagaq 6-imi, 13-issaanik naqitami, 1995, qupp. 7585-imi, qallunaat aalajangersagaannut oqaaseqaatini ilaatigut imaattut oqaatigineqarput:

"Sulinnigiffeqarnersiutissanik piumasagarneq inatsimmi siunertarisaasup aallaaviunera pissutigalugu ilanngaassinikkut naammassineqarsinnaanngilaq. Piumasarisat ataqatigiissut tunngaatigut taamaattoq ilanngaassineq atorneqarluni akuerineqarpoq, sulisitsisup piumasarisaa iliuutsimit inatsisinut akerliusumit imaluunniit akissarsiallip tungaanit iliuuseqanngitsoornermit pigaangat, assersuutigalugu aningaasanik akissarsiallip atorfeqartitaanermigut atorsinnaasaanik tigusinikkut imaluunniit naatsorsuinngitsoornikkut imaluunniit peqquserluttuliornikkut pissutsinik allanik imaluunniit atorfeqartitaanermik sualunnerusumik naammassinngitsuuinikkut, matumunnga ilanngullugu unammilleqatigiinnermut killissarititaasunik unioqutitsineq."

Taamaaqataat inatsisinut tunngasut pillugit atuakkianit erserput. Sulinnigiffeqarneq pillugu qallunaat inatsisaanni nassuiakkami ilangaassisarneq pillugu imaattut oqaatigineqarput:

"Sulinnigiffeqarnermut akiliinermi siunnerfusoq eqqartuussisutigullu malersorneqarnissamut illersorneqarneq aammalu § 23-p malitsigisaanik isumaqatigiissutini saneqqutitsinerit pissutigalugit sulinnigiffeqarnersiutissat ilaannik ilanngaassisinnaatitaaneq periaaseq sivirusumik aalajangersimasumillu atorneqarsimasoq mallilugu killeqarpoq. Pisoqarnermi taannaasumi akissarsialimmik illersuineq sulinnigiffeqarnersiutissat sulinnigiffeqarnermik aningaasaliinissamut piunerannik qulakkeerinnissap pingaartinnerani annikitsumik tunngaveqartinneqarput, taamaattumik akissarsialik toqukkut qimagussimappat, ilanngaassinissamik killilersuinerit atorneqarsinnaanngillat..."

Sulinnigiffeqarnersiutissat ilaannik ilanngaassineq taamaallaat pisinnaasorinarpoq piumasagaatinik ataqatigiissunik akissarsiallip tungaanit pissutsinit inatsisinut akerliusunit pisunik.

... Assinganik ilanngaassisoqarsinnaasassaaq sulisitsisup piumasagaataa akissarsiallip atorfeqartitaanermi soraarsinneqassutigisaminik naammassinngitsuuineranik tunngaveqartinneqarpat. ..."

Taakkua assingat oqaatigineqarpoq Aningaasat taartaannut allagar-taqartitsineq pillugu inatsisini immikkoortut 3-anni, saqqummersitat siullianni, 1995, Bernhard Gomard'ip atuakkiaani, qupp. 200-mi:

"Sulinnigiffeqarneq pillugu inatsimmi siunnerfigisaasumut kattunneqarsinnaasannngilaq sulinnigiffeqarnersiutissanik piumasagarneq nalinginnaasumik ilanngaassinikkut naammassineqarsinnaassappat. Taamaattorli ilanngaassisoqarsinnaavoq piumasagaatinik, ataqatigiissunik aammalu sulisitsisup tungaanut sualunnerusumik pissusilimmik inatsisinik unioqutitsinikkut pilersimasunik piumasagaateqarnikkut."

Tamatuma tungaatigut inatsisinut tunngasut pillugit atuakkiaat taamaallillutik piumasaqaatigaat inatsisinut naapertuuttumik sulinngiffeqarner-siutissat ilaannik ilanngaassisoqarsinnaasoq, pisassarisat ataatigiiissut akissarsiallip tungaanit pissutsinik inatsisinut akerliusunik naggueqar-pata.

Pisassarisat ataatigiiissut pillugit ilanngaassinermut inatsiseqartitsi-nerup iluani eqqartuisoqartarpoq pisassarisat inatsisitigut pissusiusunit taakkuusunit aallaaveqaraangata.

Suliami allagaatinit erserpoq A-p sulinngiffeqarner-siutissai ... napparsimmavimmi atorfeqarneranit pisuusut.

Aammattaaq erserpoq Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusar-nermullu Pisortaqarfiup akissarsianit piumasarisai A-p siunnersortitut pisortaqarfimmu atorfinitsinneqarneranit pisuusut.

Taamaallilluni pisassarisat akornanni ataatigiinneqanngilaq. Taamaammatt Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfiup A-p sulinngiffeqarner-siutissaasa ilaannik pisortaqarfiup akissarsianik piumasaqarneranik naammassinninnissamut ilanngaassinissamik aalajangernera inatsisitigut tunngavissaqanngereersimavoq.

Isornartuusoraara Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfiup Sulisoqarnermut Pisortaqarfik aalajangiinermik, inatsisinut atuuttunut akerliusumik, aalajangeeqqusimmagu.

3. Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup ilanngaassisoqannginnissaanik aalajangernera.

Ingerlatsinermut inatsisit najoqqutaralugit nalinginnaasumik tunngavissaavoq pisortat qulliunerusut pisortanut alliunerusunut atorfimmi sul-iassani peqqussuteqarsinnaanerat. Atorfimmi sul-iassani peqqussuteqar-nermut naammattumik tunngavissaqarneq pissutsinik qulliunerusunik al-liunerusunillu piosoqarnerani namminermi ippoq.

Suliani siusinnerusukkut suliarineqarsimasuni oqaaseqarsimavunga Sulisoqarnermut Pisortaqarfik pisortaqarfinnut allanut naleqqiullugu pi-sortaqarfittut immikkoortutut isigisariaqartoq (takuuk assersuutitut LOB 95.40).

Peqqinnissamut Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu aamma Suliso-qarnermut Pisortaqarfiup akornanni qulliunerusoqaraniluunniit alliune-rusoqanngimmat, Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfiup Sulisoqarnermut Pisortaqarfik atorfimmi sul-iassani peq-qussuteqarner-nik naalattariaqagaanik peqqussuteqarfigisinnaanngilaa.

Siuliini taasimavara Sulisoqarnermut Pisortaqarfik taamaallaat oqar-tussaaffittut, pisortaqarfiup oqartussaasup aalajangiinerinik sullissisus-satut isigineqarsinnaasoq, taamaattorli Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup malittarisassanik allanillu atuuttunik malinninnissaq nakkutigisarissa-gaa. Matuma kingorna Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aalajangissavaa aalajangersimasumik qinnuigineqarneq malinneqassanersoq. Uani pi-

ngaaruteqanngilaq qinnuigineqarneq qanoq iliorluni saqqummiunneqarnersoq.

Siuliini oqaatigaara Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfiup, pisortaqarfiup akissarsianit piumasaqaataata naammassinissaanut, A-p sulinngiffeqarnerstiutissaasa ilaannik ilanngaassisoqarnissaanik aalajangernera inatsisitigut tunngavissaqarsimanngitsoq.

Taamaalillunga Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup allakkatigut 30. oktober 1995-imeersutigut ferierneq feriernerstiuteqarnerlu pillugit inatsisip § 23-anut, imm. 1-mut innersuussilluni sulinngiffeqarnerstiutissanit isumamineersumik ilanngaassisoqarsinnaannginneranik Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfimmut nalunaaruteqarneranut akerliliissutissaqanngilanga.

4. A-p sulinngiffeqarnerstiutissaanik unitsitsinissaq pillugu Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aalajangernera.

Aallarniutaasumik oqaatigissavara Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup A-p sulinngiffeqarnerstiutissaasa unitsinnissaanik aalajangiinera kisiat isummerfigisimagakku. Taamaalillunga isummerfigisimanngilanga A-mut sulinngiffeqarnerstiutissat tunniunnissaannut piumasarisat naammassineraqarsimanersut.

Suliami ilisimatitsissutigineqartut malillugit tunngavilersuutigittariaqarpara Sulisoqarnermut Pisortaqarfik A-p sulinngiffeqarnerstiutissaanik unitsitsisimasoq.

Unitsisinnaatitaaneq pillugu malittarisassat nalinginnaasut malitsigaat piumasaqartoqassasoq akiligassaqarfigisap (unitsitsisup) pigisat tigummissagaa, akiligassalimmut piumasaqassasoq, kiisalu pigisat piumasarisallu akornanni unitsitsisinnaatitaaneq akueriumallugu sukumii-nerusumik atassuteqartoqarnersoq.

Tassalu maleruaqqusamik inatsisitigut aalajangigaanngitsumik tunngaveqartumik unitsitsisinnaatitsisoqarsinnaavoq, inuk inuup allap pigisaanik tigummisaqaruni inummullu tassunga piumasaqarluni, tassalu pigisap piumasarisallu akornanni ataqatigiinneqarpat.

Siuliini oqaaseqarpunga Sulisoqarnermut Pisortaqarfik oqartussaaffittut immikkoortutut isigineqartariaqartoq. Siuliini oqaatigineqarpoq A-p sulinngiffeqarnerstiutissanit piumasarisai ... napparsimmavimmi atorfeqartitaanerani pisuusut. Taamatuttaaq oqaatigineqarpoq Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfik tassaasoq A-p akissarsiaanik utertitsilluni akiliinissamik piumasaqartoq.

Taamaalilluni illua'tungaani A-p sulinngiffeqarnerstiutissanik ... napparsimmavimmit piumasaqarnerata illua'tungaani Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfiup A-p akissarsiaanik utertitsinissamik piumasaqarnerata akornanni ataqatigiinneqanngilaq. Taamaattoqareermat Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup unitsitsinera inatsisinik tunngavissaqarsimanngilaq.

Isorisariaqarsoraara Sulisoqarnermut Pisortaqarfik inatsisitigut tunngavissaqanngitsumik unitsitsisimammat.

Suliamit erserpoq unitsitsineq maanna taamaatinneqarsimasoq, taamaammat tamatumunnga atassuteqartumik qanoq iliuuseqaqqissanngilanga.

Suliap suliarineranut atasumik Sulisoqarnermut Pisortaqarfik qinnuigisimavara A-ip sulinngiffeqarnerstiutissaasa unitsinnissaannik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aalajangerneranut inatsisitigut tunngaviusoq nassuiaateqarfigeqqullugu. Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup uannut oqaaseqaataanit 22. april 1996-imeersumit erserpoq Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup Akissarsialeriffiata A-p sulinngiffeqarnerstiutissaasa tunniunnissai itigartitsissutigisimagaa, tassami A-p uninngasuutaasa inissisimaneranut takussutissaq noorlumit minnerummat, akilersuinissamillu aaqqiissuteqarnissamik soqutiginninnerminik takutitaqarsimanngimmat. Oqaaseqaatigisanit allanit 7. januar 1997-imeersunit erserpoq unitsitsineq kukkusumik tunngaveqarluni pisimasoq. Sulisoqarnermut Pisortaqarfik 21. januar 1997-imi oqarasuaatikkut ilisimatitsissuteqarpoq kukkuluttorsimanivimmik pisoqarsimasoq.

Ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi inatsisitigut aalajangersagaanngitsumik najoqqutassaalluni tunngaviusutut atuuppoq oqartussaaffiit ataasiakkaat pisussaasut suliani pigineqartuni paasissutissat pisariaqartinneqartut pissarsiarissallugit (pisortat paasissutissanik pisariaqartunik tunngavissaqarnissaat).

Aammattaaq pisortat paasissutissanik pisariaqartunik tunngavissaqarnissaasa malitsigaat oqartussaaffik tassaasoq suliami ilumut pisimasut naammattumik paasinarsisinnissaasa nakkutiginnissaannut akisussasoq, taamatuttaarlu oqartussaaffik pisussaavoq inatsisitigut tunngavissanik suliap aalajangiiviginissaanut pisariaqarlutillu pingaaruteqartunik saqqummiussissalluni. Oqartussaaffiup pisimasuiit inatsisit tunngavigalugit piunasaqarnissamik pilersitsisut, inatsisini maleruaqqusamik eqqartorneqartumik atuinissamut pingaaruteqartut, taamatullu inatsisit sunniutaat aalajangersimasut oqartussaaffiup aalajangiinerata imarisassai isumaliutigisariaqarpai.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup ilisimatitsissutigisinnaasimanngilaa inatsisini tunngavigisassaq suna tunngavigalugu A-p sulinngiffeqarnerstiutissaasa unitsinnissaannik aalajangiisoqarsimanersoq. Tunngavilersuutigittariaqarpara Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aalajangiilinginnermini aalajangiinermut inatsisitigut tunngaviusoq Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup misissuiffigisimanngikkaa.

Isornartorsiortariaqarsoraara Sulisoqarnermut Pisortaqarfik aalajangiinermut inatsisitigut tunngavissamik misissueqqaarnani A-p sulinngiffeqarnerstiutissaasa unitsinnissaat pillugu Sulisoqarnermut Pisortaqarfik aalajangiisimammat.

5. Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup A-mut oqarasuaatikkut nalunaaruteqarnera.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup uannut 22. april 1996-imi oqaaseqaa-taanit erserpoq pisortaqarfiup Akissarsialeriffik aqqutigalugu arlaleri-arluni A-mut taassuma sulinnigiffeqarnerisiutisiassaasa tunniunnissaat oqarasuaatikkut itigartitsissutigisarsimagai.

Allakkani 19. marts 1996-imeersuni Sulisoqarnermut Pisortaqarfik ilaatigut aamma suliami allagaatinik atukkiussinissaanik qinnuigisima-vara. Suliami allagaatit akornanni A-mut oqarasuaatikkut nalunaarute-qartarsimanerit taakkua pillugit allattukkanik nassaassaqaanngilaq. Taa-maattumik tunngavilersuutigittariaqarpara nalunaaruteqarnerit taane-qartut pillugit allattuisoqarsimanngitsoq.

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinnegarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi, 13. juni 1994-imeersumi § 6 allattui-sussaatitaaneq pillugu maleruaqqusamik imaqarpoq. § 6 ima oqaaserta-qarpoq:

“Suliassani ingerlatsinermut oqartussaasunit aalajangiiffigineqartussani oqar-tussaq paasissutissanik suliassamut tunngassuteqarluinnartumik suliassap aalaja-angiiffigineqarnissaanut pingaaruteqartunik allatut iliorluni paasisaqartoq paasis-sutissat taakku imaat pillugit allakkiussaaq. Taamaattorli paasissutissat taakku suli-ssap allakkiartaasa ilaanni takunegarsinnaappata tamanna atuutinngilaq.”

Aammattaaq ingerlatsinermi ileqqussap kusanartup malitsigaa pisor-tat oqartussaasut suliassaq aalajangiiffigisassaagaluarpalluunniit isu-magissagaat sullissinerit suliap sularineranut pingaaruteqartut pillugit allattuisoqartarnissaa, taakku suliap allakkiartaanit allanit erseriinngik-kaangata.

Tassalu A-mut oqarasuaatikkut nalunaarutigineqartunut atassuteqar-tumik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup allakkialiornissaminut pisussaasi-maneranik apeqqut misissuinerma inerneranut pingaaruteqarsimassaso-rineqanngimmat, taamaattoq tamatuma sukumiinerusumik misissornis-saanut naammattumik annertussusilimmik pissutissaqarsorisimanngi-lara, takuuk tamatumuunakkut Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inat-sisartut inatsisaanni § 6, imm. 4.”

Sulisoqarnermut Pisortaqarfik allakkani 21. april 1998-imeersuni imaat-tunik allagaqarpoq:

“Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup isornartorsiugai eqqaamaniagassatut tiguai, ili-simatitsissutigineqarsinnaavorlu Akissarsialeriffiup unerartitsinerit, inatsisitigut tunngavissaqaanngitsut, suliami allaatigineqartumut assingusut pinngitsoortinnis-saannut sulissutiginnilersimasoq.

Aammattaaq Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup Akissarsialeriffimmi sulisut saaffi-ginnissutit/aalajangiinerit, oqarasuaatikkut nalunaarutigineqartut, pillugit allakkiali-ortarnissaannik ilitersuinermi suliaq tunngavittut atorsimavaa.

Piumasaqaatit ataqatigiissuunissaannik Ombudsmandip oqaaserisai pillugit Akis-sarsialeriffiup tamanna eqqaamaniagassatut tiguaa, pingaartumik Namminersorne-rullutik Oqartussat ataanni atorfeqartinneqartut suliffeqarfimmi atorfinitsinneqar-nermit suliffeqarfimmi allami atorfinitsinneqarnermut allamut nuukulasarnerat eq-

qarsaatigalugu, pisoqarnernilu taamaattuni atorfeqartitap sulisitsisumit siullermit pissaqarneranik pilersoqarsinnaasarluni.

Pisoqarnerni taamaattuni atorfeqartitaq siumoortumik allaganngorlugu isumaqatigiissuteqarfigineqareersimatinnagu akissarsiassat ilaannik unerartitsisoqarsinnaanngilaq/akissarsiassat ilanngartorneqarsinnaanngillat.

Aammattaarlu tamatuma kingornatigut A-p sulinngiffeqarnerisutissaanik tunniussinermut tunngasumik eqqortumik iliortoqarsimammat, Sulisoqarnermut Pisortaqarfik suliami iluuseqaqqissanngilaq.”